

Brand- och smittohärdar kunna icke tolereras, emedan de äro vådliga för omgifningen; såsom Polens öde på 1700-talet exemplifierar. Icke heller kan man frånsé från en viss utvecklingsgrad, som garanti att statssystemet vinner något tillskott i kulturarbetet genom den nye ledamotens upptagande: ett villkor som jag fruktar skall visa sig ödesdigert för det nya Albanien. Först där en mogen nationalitet föreligger, inom rimliga territoriella gränser, där är krafvet att betrakta som absolut.

Ännu en inledande anmärkning bör här få plats, särskildt därför att den berör en alldeles ny fråga som synes på väg att få en mycket praktisk betydelse. De rena nationalitetskämparna föreställa sig i allmänhet nationaliteterna som fasta kroppar, liggande inom bestämda ramar; och det är endast undantagsvis, för sydöstra Europa, som de reservera sig inför skådespelet af ännu pågående strider om rummet mellan folken. Dessa undantag synas förtjäna en större uppmärksamhet. I själfva den macedoniska häxkitteln, brännpunkten för dagens strid mellan Bulgarien och Serbien, ha vi ett belysande fenomen i de s. k. "torlakerna", folk som själfva icke veta om de äro bulgarer eller serber. Visserligen anser sig professor ISCHIRKOFF (*Ethnographische Karte des Bulgarentums* 1912, i *Peterm. Mitteilungen* sept. 1915) kunna uppvisa att de i sitt språk äga 7 af de